



مرکز مدیریت حوزه علمیه قم

معاونت آموزش

مدیریت امتحانات

بسمه تعالی

امتحانات تجدیدی - مرداد ۱۳۸۸

*	*

شماره پرونده:			
پایه :	۲	موضوع :	نحو ۲
تاریخ :	۸۸/۵/۱۸	ساعت :	۱۸
نتیجه:	به عدد	به مروف	
بازبینی:			

نام پدر :

نام خانوادگی :

نام :

صادره :

ش . شناسنامه :

متولد :

مدرسه ممل تمصیل :

شهرستان :

نام کتاب : شرح سیوطی، از باب ابتدا تا باب فاعل + تجزیه و ترکیب نیمه اول جزء سی

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

۱. وصف در مثال «أقائمٌ زیدٌ» و در مثال «أقائمٌ الزیدان» است.

أ. فقط خبر مقدّم - فقط خبر مقدّم ☐ ب. خبر مقدّم یا مبتدای وصفی - خبر مقدّم یا مبتدای وصفی ☐

ج. فقط خبر مقدم - خبر مقدم یا مبتدای وصفی ☐ د. خبر مقدم یا مبتدای وصفی - فقط خبر مقدم ☐

۲. تقدیم خبر فعل ناقص بر خود آن در جایز و در ممنوع است.

أ. مادام - لیس ☐ ب. صار - مادام ☐ ج. مازال - کان ☐ د. کان - صار ☐

۳. ومثلُ «کاد» فی الأصَحّ فالكثير تجرّد خبرها من «أن» وتركُ «أن» مع ذی الشروع وجب ک..... السائقُ یَحْدُو.

أ. عسی - کَرَبَ ☐ ب. کَرَبَ - عسی ☐ ج. کرب - أنشأ ☐ د. أنشأ - عسی ☐

۴. التعليق هو ابطال العمل وهو والالغاء إبطاله وهو

أ. لفظاً فقط - واجب - لفظاً و محلاً - جائز ☐ ب. لفظاً و محلاً - جائز - لفظاً فقط - واجب ☐

ج. لفظاً فقط - جائز - لفظاً و محلاً - واجب ☐ د. لفظاً و محلاً - واجب - لفظاً فقط - جائز ☐

تشریحی:

* «وما لمفعولی علمتُ وأخواته مطلقاً من الإلغاء والتعليق عنهما وحذفهما أو أحدهما لدلیل للثانی والثالث من أعلم أيضاً حَقَّقَ نحو قول بعضهم البركة أعلمنا الله مع الأكابر».

۱. ضمن توضیح عبارت، متعلق هر کدام از «لدلیل» و «لثانی» را تعیین کنید.

* «المبتدأ اسم مجرد عن العوامل اللفظية غير المزیدة مخبر عنه».

۲. هر یک از قیود مشخص شده تعریف، چه چیزهایی را خارج می کند؟ برای مبتدای وصفی مثال بزنید.

«والمفرد الجامد فارغ و إن يُشتقَّ فهو ذو ضمير مستكن»

«و أبرزنه مطلقاً حيث تلا ما ليس معناه له محصّلاً»

۳. حکم سه قسم مذکور در عبارت را بیان کرده، برای هر قسم مثالی مناسب بنویسد. (مربوط به اقسام خبر)

* «فأمنعه (أى تقديم الخبر) حين يستوى الجزئان عُرفاً ونُكراً بشرط أن يكونا عادِمَيَّ بيان ... فإن كان ثمَّ قرينةٌ جاز ...».

۴. مقصود از عُرفاً و نُكراً در عبارت فوق چیست؟ برای هر یک از فقدان قرینه و وجود قرینه مثال مناسب بنویسد.

۵. در هر یک از دو مثال زیر، تقدیم خبر واجب است یا جایز؟ چرا؟

أ. فى الدار صاحبها:

ب. ما لنا إلا أتباع أحمد:

* «ولا يلى العامل معمولُ الخبر إلا إذا ظرفاً أتى أو حرف جرّ»

۶. بیت فوق را در قالب مثال توضیح دهید. (مربوط به بحث افعال ناقصه)

* «إعمال لَيْسَ أَعْمِلْتَ ما دونَ إنَّ مع بَقَا النفي وترتيب زُكِنَ»

۷. علت نصب کلمه «إعمال» چیست؟ شروط عمل «ما» شبیه به لیس را ذکر کرده، مثال مناسب بنویسد.

* «وجردن من الضمير «عسى» أو ارفع مضمراً بها إذا اسم قبلها قد ذكر»

۸. با توجه به عبارت، برای هر یک از «تجريد» و «اضمار» مثال بنویسد.

۹. در هر یک از موارد زیر، همزه «ان» چه حکمی دارد؟ (وجوب کسر یا فتح یا جواز هر دو)

أ. أن تقع خبراً عن اسم معنى غير قول:

ب. إذا وقعت فى أوّل صلة:

ج. إذا وقعت من بعد فعل قلبى علّق باللام:

د. إذا وقعت موضع التعليل: